

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Tájékoztató kiadvány a

2020/2021. tanév

**szakgimnáziumokban indítható oktatási, művészeti és kulturális
szakterület szakképesítéseiről és ágazatairól**

2019.

IV. Pedagógiai ágazati szakmaterület

A szakmaterület a pedagógiai ágazat szakképesítéseit foglalja magába, melyek a felnövekvő nemzedék gondozási, nevelési feladatait irányító, segítő szakember mellett a szakmairánytól függően munkáját bölcsődében, integrált óvodában, iskolában, speciális óvodában, iskolában, speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban és felnőtt fogyatékkal élők intézményében végzett munkára irányulnak.

A szakmaterület a pedagógiai ágazat szakképesítéseit foglalja magába. A végzett szakember pedagógus/gyógypedagógus irányítása mellett, a választott szakiránynak megfelelő intézményben fejti ki tevékenységét, úgymint bölcsőde, óvoda, iskola, gyermekotthon, lakásotthon vagy felnőtt fogyatékosok intézményei. A képzés során a választott szakmairánynak megfelelően, a fiatalok megismerkednek a pedagógia és a gyógypedagógia alapjaival, a gyermek fejlődésének sajátosságaival és a fejlesztés lehetőségeivel.

Választható képzések 5 éves szakgimnáziumi képzésben

➤ **Pedagógiai asszisztens**

- köznevelési intézményekben foglalkoztatott
- csoportos, frontális munkák a gyerekekkel
- családokkal kapcsolattartás, gyermekvédelem, családvédelem
- sajátos nevelési igényű gyermekek
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők

➤ **Gyógypedagógiai asszisztens**

- köznevelési intézményekben foglalkoztatott
- fogyatékkal élők,
- sajátos nevelési igényű gyermekek
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők
- mindezek irányított egyéni fejlesztése

Megnevezés

Pedagógiai asszisztens, Gyógypedagógiai asszisztens, érettségi utáni 2 éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban.

Leírás

Pedagógiai asszisztens, valamint Gyógypedagógiai asszisztens köznevelési és egyéb (gyermeknevelő) intézményekben pedagógus munkát segítő feladatokat lát el, felsőfokú végzettségű pedagógus/gyógypedagógus irányítása mellett végzi szakirányú munkáját.

Kompetenciaelvárás

A Pedagógiai asszisztens köznevelési és egyéb (gyermeknevelő) intézményekben pedagógus munkát segítő feladatokat lát el, felsőfokú végzettségű pedagógus irányítása mellett végzi szakirányú munkáját

A Gyógypedagógiai asszisztens fogyatékkal élő, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási hátrányokkal bíró gyermekekkel a szakember/szaktanár iránymutatása mellett dolgozik.

Mindkét szakmairány tekintetében közreműködik a tanórai és tanórán kívüli, továbbá intézményen kívüli foglalkozások előkészítésében és lebonyolításában. A pedagógus, illetve egyéb szakember gyógypedagógus/konduktor/pszichológus útmutatásai alapján ellátja az egyes nevelési asszisztensi feladatokat. Felügyeli, kíséri a tanulókat vagy csoportokat, gondozási feladatokat végez, tevékenyen részt

vesz a higiénés szokásrendszer kialakításában, közösen végezhető munkatevékenységekben. Közreműködik a gyermekek, tanulók szabadidős tevékenységének előkészítésében, szervezésében, segít a lebonyolításban.

A gyógypedagógiai asszisztens szakképesítéssel rendelkező:

- Munkáját sajátos nevelésű igényű gyermekek/tanulók bölcsődében, óvodában, általános iskolában, korai fejlesztő központban, speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban és felnőtt fogyatékkal élők intézményében, gyógypedagógus irányítása mellett végzi.
- A gyógypedagógiai asszisztens gyógypedagógiai, pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi ismeretekkel rendelkezik, amely ismereteket a gyakorlatban is képes alkalmazni.
- Ismeri a speciális gyógypedagógiai eszközöket.
- Gyermekszeretet, jó együttműködési és kommunikációs készség, empátia és tolerancia jellemzi.
- Munkája során gondozási, szervezési feladatokat lát el, felügyeli, kíséri a gyermekeket és segítséget nyújt a nevelés, oktatás folyamatában.
- Részt vesz az intézményi és intézményen kívüli programokban.
- A gyógypedagógiai asszisztens munkája változatos, amelyet az is befolyásol, hogy mely fogyatékosági típusba tartozó személyek segítése a feladata.

A pedagógiai asszisztens szakképesítéssel rendelkező:

- Munkáját óvodában, iskolában, gyermekotthonban, lakásotthonban, családsegítő központban végzi, pedagógus szakember irányítása mellett.
- A pedagógiai asszisztens pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi ismeretekkel rendelkezik, amely ismereteket a gyakorlatban is képes alkalmazni.
- Ismeri a gyermek személyiségfejlődésének legfontosabb sajátosságait, gyermekszeretet, jó együttműködési és kommunikációs készség, empátia és tolerancia jellemzi.
- Munkája során együttműködik a pedagógussal, a családdal és a gyermekkel. Részt vesz az óvodai programokban, tevékenységekben, a tanórai, a tanórán kívüli és szabadidős feladatok előkészítésében és lebonyolításában. Felügyeli, kíséri a csoportokat, gondozási feladatokat végez, részt vesz a higiénés szokásrendszer kialakításában.
- Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Ajánlott minden fiatal számára, aki elhivatottságot érez a gyermekközösséggel való nevelő, oktató, gondozó munkában aktívan részt venni, vállalva az egyéni fejlesztéshez kapcsolódó feladatok ellátását is.

Pedagógiai munkatárs (Pedagógiai asszisztens szakmairány)

Megnevezés

IV. Pedagógia ágazat – **Pedagógiai munkatárs** – (a szakmairány megnevezésével) - **Pedagógiai asszisztens szakmairány**, érettségi utáni 2 éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban.

Kapcsolódó kimenet: Dajka részsakképesítés

Leírás

A pedagógiai asszisztens köznevelési és egyéb (gyermeknevelő) intézményekben pedagógus munkát segítő feladatokat lát el, felsőfokú végzettségű pedagógus irányítása mellett végzi szakirányú munkáját.

Kompetenciaelvárás

Közreműködik az óvodai, iskolai tevékenységek előkészítésében és lebonyolításában. Tevékenyen részt vesz a gyermek, tanuló higiénés szokásrendszerének kialakításában, felügyeli, kíséri a gyermekeket, részt vesz a szabadidős tevékenységének szervezésében. Ismeri a differenciált bánásmód szabályait, pedagógus irányításával alkalmazza, segíti a család és az intézmény kapcsolattartását. Különös figyelmet fordít a hátrányos szociokulturális környezetből érkező gyermekekre, munkáját a családdal, speciális szakemberekkel végzi.

A szakképesítéssel rendelkező:

- Jellemzően közalkalmazottként a köznevelés intézményeiben foglalkoztatott munkatárs
- Ismeri a gyermeki személyiség legfontosabb jegyeit, pedagógus irányítása mellett nevelést, oktatást segítő tevékenységet végez
- Gyermekszeretet, jó együttműködési képesség, csapatmunka, ápoltság megjelenés jellemzi
- Szakember irányításával támogatja, segíti a fogyatékkal élő, SNI-s, BTM-es gyermekek tervezett fejlesztő programját

Ajánlott minden fiatal számára, aki szereti és ismeri a gyermeki személyiség adott korosztályának jellemzőit, elfogadja, tudja szakember irányítása mellett végezni segítő, gyermeki személyiséget építő, szeretetteljes segítő és a gyermeki személyiségfejlődésének alárendelt munkáját.

Pedagógiai munkatárs (Gyógypedagógiai asszisztens szakmairány)

Megnevezés

IV. Pedagógia ágazat – **Pedagógiai munkatárs** – (a szakmairány megnevezésével) **Gyógypedagógiai asszisztens szakmairány**, érettségi utáni 2 éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban.

Kapcsolódó kimenet: Dajka részsakképesítés

Leírás

A gyógypedagógiai asszisztens munkáját bölcsődében, integrált óvodában, iskolában, speciális óvodában, iskolában, speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban és felnőtt fogyatékkal élők intézményeiben végzi.

Kompetenciaelvárás

A Gyógypedagógiai asszisztens munkáját fogyatékkal élő, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási hátrányokkal bíró gyermekekkel szakember/szaktanár iránymutatása mellett végzi. Részt vesz a közvetlen gyógypedagógiai munka előkészítésében. Közreműködik a tanórai, a tanórán kívüli és intézményen kívüli foglalkozások előkészítésében és lebonyolításában. A gyógypedagógus/konduktor/pszichológus útmutatásai alapján ellátja az egyes sajátos nevelési igény-specifikus, fogyatékoság-specifikus, gyógypedagógiai asszisztensi feladatokat. Felügyeli, kíséri tanulókat vagy csoportokat, gondozási feladatokat végez, tevékenyen részt vesz a higiénés szokásrendszer kialakításában, közösen végezhető munkatevékenységekben. Közreműködik a gyermekek, tanulók szabadidős tevékenységének előkészítésében, szervezésében, segít a lebonyolításban.

A szakképesítéssel rendelkező:

- Jellemzően közalkalmazottként a köznevelés intézményeiben foglalkoztatott munkatárs.
- Ismeri a gyermeki személyiség legfontosabb jegyeit, pedagógus irányítása mellett a nevelést, oktatást segítő tevékenységet végez.
- Gyermekszeretet, jó együttműködési képesség, csapatmunka, ápoltság jellemzi.
- A szakképesítéssel rendelkező jó szövegértéssel, kommunikációs készséggel tiszta magyar beszéddel képes adekvát kommunikációra, információk gyűjtésére, empátiára, toleranciára, gondozási, önkiszolgálási feladatok irányítására, a szabadidős tevékenységek, munkatevékenységek szervezésére, megvalósítására, differenciált bánásmódra, a különleges bánásmódot igénylő gyermek felismerésére, a felelős szaktanár/szakember által kijelölt feladatok végrehajtására.

Ajánlott minden fiatal számára, aki képes azon gyermekekkel való nevelő, oktató munkában aktívan részt venni, akik az átlag képességű gyermekektől valamilyen szempont(ok) miatt eltér(nek), így ezzel vállalják az egyéni fejlesztéshez kapcsolódó, az egységes neveléstől eltérő feladatokat.

V. Képző- és iparművészet ágazati szakmaterület

Megnevezés

V. Képző- és iparművészet ágazat szakképesítései megszerezhetők a szakmairányok képzési szintjétől függően: érettségi utáni két éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban, illetve érettségi utáni 2 éves képzésben, a népi kézműves esetében alapképzést követően (8 általános) szakképző iskolában 3 éves képzésben.

Kimenet

Kreatív szakképesítések: Dekoratór; Divat-, jelmez- és díszlettervező; Fotográfus; Grafikus; Kerámia és porcelánkészítő szakképesítések

Képző- és iparművészeti munkatárs szakképesítés

Népi kézműves szakképesítés

Lehetséges szakmairányok

- Kreatív szakképesítések: Dekoratór; Divat-, jelmez- és díszlettervező; Fotográfus (Művészeti fotográfus; Kreatív fotográfus), Grafikus; Kerámia és porcelánkészítő (Gipszmodell-készítő, Porcelánfestő, Kerámia- és porcelántárgykészítő)
- Képző- és iparművészeti munkatárs: Festő, Szobrász, Kerámiaműves, Ötvös, Textilműves, Üvegműves
- **Népi kézműves:** Csipkekészítő; Faműves, fajtátekészítő; Fazekas; Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő; Fonottbútor készítő; Kézi és gépi hímző; Szőnyegszövő; Takács; Nemezkészítő; Szíjgyártó-nyerges; Mézeskalács díszítő; Kékfestő; Népi bőrműves; Papucskészítő

Leírás

A szakképesítéssel rendelkező - vizuális műveltsége, rajztudása, szín- és formakultúrája, tervezési és/vagy gyártási tapasztalatai birtokában - önálló alkotómunkát végez vagy alkalmazott kreatív, kivitelezői feladatokat lát el. Különböző anyagok, technikák és technológiák alkalmazásával egyedi sík és plasztikus tárgyakat hoz létre, fotográfiát, mozgóképet készít vagy minta alapján sorozattermékeket gyárt. Tevékenysége a szakképesítésétől és szakmairányától függően hozzájárul a 21. századi tárgyi környezet és vizuális kommunikáció alakításához vagy a magyar népi kultúra megőrzéséhez.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező képes az adott kreatív és művészeti területen a szakképesítésnek és szakmairánynak megfelelő tervezői, alkotói, kivitelezői feladatokat ellátni. Az ágazat szakembereit motiváltság, problémaérzékenység, fejlődőképesség, együttműködési készség, innovativitás és reprodukáló képesség jellemzi. A tárgykészítéshez, az alkotó folyamatokhoz a fantázia, kreativitás és kitartás együttesen szükséges, amely a sorozatgyártás feladatai esetében gyakorlatias megközelítéssel és monotoniatűréssel párosul.

A szakképesítéssel rendelkező a szakképesítéstől és szakmairánytól függően a kreatív ipar, a képző- és iparművészet, valamint a népművészet szakmai területein alkalmazottként vagy önálló vállalkozóként dekorációs, grafikai, fotográfiai, divat-, jelmez és díszlettervezői, valamint kerámia, porcelánkészítői munkát végez, vagy a népi kézművesség valamely tradicionális mesterségét folytatja.

Ajánlott minden fiatal számára, akit érdekel a változatos alkotómunka, aki szeretné a vizuális környezetünket formálni, szakmai feladatait egyedi módon megoldani, munkafeltételeit, megrendelői bázisát önállóan kialakítani és/vagy tanulmányait a művészeti felsőoktatásban folytatni. Népi kézművesként örömet leli a funkcionális és dísz tárgyak reprodukálásában vagy újra-alkotásában.

Képző- és iparművészeti munkatárs (szakmairány megjelölésével)

Megnevezés

V. Képző- és Iparművészeti ágazat, **Képző- és iparművészeti munkatárs (szakirány megjelölésével)**, érettségi utáni kétéves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban. Kimenet: Képző- és iparművészeti munkatárs (szakirány megjelölésével)

Lehetséges szakmairányok: Festő, Szobrász, Kerámiaműves, Ötvös, Textilműves, Üvegműves

Leírás

A Képző- és iparművészeti munkatárs átfogó vizuális műveltséggel, fejlett szín- és formakultúrával, rajzi-festészeti-, plasztikai, tervezési tapasztalattal rendelkezik, a szakmairányának megfelelő különféle alkotói és kivitelezési feladatokat lát el.

Kompetenciaelvárás

A szakiránynak megfelelő alkotói- tervezői gyakorlat, probléma érzékenység, motiváltság, fejlődőképesség, együttműködési készség, innovatív és reprodukív képesség: a fantázia, kreativitás és kitartás együttese.

A szakképesítéssel rendelkező:

- **Festő** – a színek és festőtechnikák ismeretében, az egyedi képi kifejezés és dekorativitás szándékával különféle témájú és stílusú táblaképet fest, új és műemléki épületeken murális feladatokat lát el. Képzőművészeti események résztvevője.
- **Szobrász** – a hagyományos és új anyagok (agyag, kő, fa, fém, gipsz, műanyagok) felhasználásával és különféle eljárásokkal (mintázás, faragás, öntés, domborítás) önállóan, alkotó módon oldja meg a plasztikai feladatait. Új és műemléki épületek díszítő gipszszobrászati munkáit végzi, épületdíszítő elemek prototípusait és gyártóformáit készíti el, egyedi szobrokat farag.
- **Kerámiaműves** – a legősibb kézműves eljárásokkal vagy a legújabb gépi gyártási technikákkal a kerámia és porcelánanyagokból egyedi és sokszorosított tárgyakat készít. Tervez, kísérletezik, tárgyait felrakással, korongolással, öntéssel vagy préssel hozza létre, különböző égetési technikákat használ.
- **Ötvös** – ékszer- és más fémműves terveit tradicionális vagy modern fém-megmunkáló technikák alkalmazásával különböző fém és nemesfém anyagokból kivitelez. Vállalkozóként vagy alkotócsoporthoz tervezői és kivitelezői feladatokat lát el.
- **Textilműves** - a különböző feladatoknak vagy megrendelői igényeknek megfelelően elkészíti a textilanyagok és öltözékek minta- és formaterveit. Számítógépes szakmai programokat használ, manuális terveket készít. Kéziszövés, kézfestés, textilnyomással, varrással textiltárgyakat tervez és kivitelez.
- **Üvegműves** - síküveg alkotásokat, öblösüveg használati és dísz tárgyakat tervez, hoz létre, kísérletezik a különféle anyagokkal, technikákkal, szervezi a gyártási folyamatokat, lépést tart a legújabb gyártási technológiákkal.

Ajánlott minden fiatal számára, akit érdekel a változatos alkotómunka, aki szeretné a vizuális környezetünket formálni, szakmai feladatait egyedi módon megoldani, munkafeltételeit, megrendelői bázisát önállóan kialakítani és/vagy tanulmányait a művészeti felsőoktatásban folytatni.

Népi kézműves (Csipkekészítő szakmairány)

Megnevezés

V. Képző- és iparművészet ágazat – Népi kézműves – **Csipkekészítő** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, szakiskolai keretek között

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a csipkekészítés területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű használati és dísz tárgyakat, ajándéktárgyakat készít.

Kompetenciaelvárás

A csipkekészítő szakmairánynak megfelelően a Kárpát-medence magyar, és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század környezet, lakás- és viseletkultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a finom aprólékos munkát, amit a csipkekészítés jelent.

Népi kézműves (Faműves, fajátékkészítő szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Faműves, fajátékkészítő** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, szakiskolai keretek között

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a fajáték készítés, faművesség területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű használati és dísz tárgyakat, ajándéktárgyakat készít.

Kompetenciaelvárás

A Faműves, fajáték készítő szakiránynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század környezet, lakás- és környezet kultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a fa megmunkálását.

Népi kézműves (Fazekas szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Fazekas** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, szakiskolai keretek között

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a fazekasság területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű használati és dísz tárgyakat, ajándéktárgyakat készít.

Kompetenciaelvárás

A fazekas szakmairálynak megfelelően a Kárpát-medence magyar, és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század környezet, lakás és környezet kultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül az agyag megmunkálását.

Népi kézműves (Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, szakiskolai keretek között

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a gyékény-, szalma-, csuhé tárgykészítés területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű használati és dísz tárgyakat, ajándéktárgyakat készít.

Kompetenciaelvárás

A gyékény-, szalma-, csuhé tárgykészítő szakiránynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század környezet, lakás és környezet kultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a csuhé, szalma, gyékény megmunkálását.

Népi kézműves (Kézi és gépi hímző szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Kézi és gépi hímző** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, szakiskolai keretek között

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a kézi és gépi hímzés területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű használati és dísz tárgyakat, ajándéktárgyakat készít.

Kompetenciaelvárás

A kézi és gépi hímző szakmairálynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század környezet, lakás és viseletkultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a finom aprólékos munkát, amit a kézi és gépi hímzés jelent.

Népi kézműves (Kosárfonó, fonottbútor készítő szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Kosárfonó, fonottbútor készítő** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, szakiskolai keretek között

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a kosárfonó, fonottbútor készítés területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű használati és dísz tárgyakat, ajándéktárgyakat készít.

Kompetenciaelvárás

A kosárfonó, fonottbútor készítő szakiránynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század környezet, lakás és környezet kultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a fűz vessző és egyéb szálas anyag megmunkálását.

Népi kézműves (Szőnyegszövő szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Szőnyegszövő** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, szakiskolai keretek között

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a szőnyegszövések területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű használati és dísz tárgyakat, ajándéktárgyakat készít.

Kompetenciaelvárás

A szőnyegszövések szakiránynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század környezet, lakás és viseletkultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a finom aprólékos munkát, amit a szövény jelent.

Népi kézműves (Takács szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Takács** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, szakiskolai keretek között

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a takácsmesterség területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű használati és dísz tárgyakat, ajándéktárgyakat készít.

Kompetenciaelvárás

A takácsmesterség szakmairánynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század környezet, lakás és viseletkultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a finom aprólékos munkát, amit a szövés, ezen belül a vászonszövés jelent.

Népi kézműves (Nemezkészítő szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Nemezkészítő** szakmairány 8 általános iskolai végzettség után, szakiskolai keretek között

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a nemezkészítés területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű használati és dísz tárgyakat, ajándéktárgyakat készít.

Kompetenciaelvárás

A nemezkészítő szakiránynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század környezet, lakás és viseletkultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a gyapjúból készíthető változatos tárgyakat.

Népi kézműves (Népi bőrműves szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Népi bőrműves** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, szakiskolai keretek között

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a népi bőrművesség területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű használati és dísz tárgyakat, ajándéktárgyakat készít.

Kompetenciaelvárás

A népi bőrműves szakiránynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század környezet, lakás és viseletkultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a bőrből készíthető változatos tárgyakat.

Népi kézműves (Papucskészítő szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Papucskészítő** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, felnőttképzés keretein belül

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a papucskészítés területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, természetes anyagokat felhasználva mai, korszerű lábbeliket készít.

Kompetenciaelvárás

A papucskészítő szakiránynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század viseletkultúrájának megfelelő funkcionális kézműves tárgyakat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a hímzéssel díszített, bőrből készíthető lábbeliket.

Népi kézműves (Kékfestő szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Kékfestő** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, felnőttképzés keretein belül

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részszakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a kékfestés területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, kékfestő kelmét készít.

Kompetenciaelvárás

A kékfestő szakiránynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hiteles, a XXI. század lakás és viseletkultúrájának megfelelő kékfestő alapanyagot hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül szeretne hagyományos, valamint újonnan tervezett különféle mintázatú kelméket megtervezni, megfesteni hagyományos kékfestő műhely keretein belül.

Népi kézműves (Mézeskalács díszítő szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Mézeskalács díszítő** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, felnőttképzés keretein belül

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részszakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a mézeskalács díszítés területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén, mézeskalácsot díszít.

Kompetenciaelvárás

A mézeskalács díszítő szakiránynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hitelesen díszített mézeskalácsokat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül házi készítésű, hagyományos mézes süteményeket szeretne készíteni.

Népi kézműves (Szíjgyártó - nyerges szakmairány)

Megnevezés

Népi kézműves – **Szíjgyártó - nyerges** szakmairány. 8 általános iskolai végzettség után, felnőttképzés keretein belül

Kapcsolódó kimenet: Kosárfonó részsakképesítés

Leírás

A Kárpát-medence magyar és nemzetiségi népi kézművességén belül a szíjgyártás, nyeregkészítés területén a hagyományos technikák, technológiák, a motívum és formakincs táji specifikus, anyanyelvi szintű elsajátítása révén lószerszámokat készít.

Kompetenciaelvárás

A szíjgyártó - nyerges szakiránynak megfelelően a Kárpát-medence magyar és nemzetiségi hagyományos népi kézművesség forma, díszítményvilágának ismeretében hitelesen díszített lószerszámokat hoz létre, mesterségét érdeklődők számára bemutatja.

A szakképesítéssel rendelkező:

Képes kézműves vállalkozást működtetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki kedveli a népművészetet, a kézművességet, a kreativitást, van türelme, képzelőereje és kez ügyessége, szereti a természetes anyagokat, ezen belül a bőrt, mint anyagot, és fogatok, lóspont, lovaglás számára lószerszámot szeretne készíteni.

XLII. Előadóművészet ágazati szakmaterület

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat szakképesítései megszerezhetők a szakmairányok képzési szintjétől függően: érettségi utáni két éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban, illetve érettségi utáni 2 éves képzésben

Kimenet

Artista II. és I.; Egyházzenesz II. és I.; Hangszerkészítő és -javító II. és I.; Jazz-zenész II. és I.; Klasszikus zenész II. és I.; Népzenesz II. és I.; Színész II. és I.; Szórakoztató zenész II. és I.; Táncos II. és I. szakképesítések.

Lehetséges szakmairányok:

- Artista II. – I.: Akrobata, Légtornász, Zsonglőr, Egyensúlyozó, Bohóc, Társulati artista;
- Egyházzenesz II. – I.: Kántor-énekvezető, Kántor-kórusvezető, Kántor-organista, Kántor-gitáros;
- Hangszerkészítő és -javító II. és I.: (fafűvős, rézfűvős, vonós, pengetős, vonókészítő, orgonaépítő, zongora, ütős, cimbalom);
- Jazz-zenész II. és I.: Jazz-énekes, Jazz-zenész (fafűvős, rézfűvős, húros/vonós, billentyűs, ütős);
- Klasszikus zenész II. és I.: Hangkultúra, Klasszikus zenész (fafűvős, rézfűvős, húros/vonós, billentyűs, ütős), Magánénekes, Zeneelmélet-szolfézs, Zeneszerzés;
- Népzenesz II. és I.: Népi énekes, Népzenesz (fafűvős, húros/vonós, billentyűs, ütős);
- Színész II. és I.: Bábszínész, Színházi- és filmszínész, Pantomimes;
- Szórakoztató zenész II. és I.: Énekes szólista, Szórakoztató zenész (fafűvős, rézfűvős, húros /vonós, billentyűs, ütős);
- Táncos II. és I.: Klasszikus balett-táncos, Kortárs-, modern táncos, Néptáncos, Színházi táncos.

Leírás

A szakmaterület az előadóművészeti ágazat, azaz alkotó-, művészeti, szórakoztató tevékenységek szakképesítéseit foglalja magába. Az előadóművészeti szakképesítések köre a különböző művészeti ágak területén alkotott művészeti produkciókra terjed ki.

Az előadóművészeti szakágazatba tartozó szakmai területek:

- az élő színházi, koncert-, opera- vagy táncművek és egyéb színpadi alkotások bemutatása;
- művészcsoportok, cirkuszok vagy társulatok, zenekarok, együttesek előadói tevékenysége;
- az egyéni művész (színész, táncos, zenész, szövegmondó és egyéb előadó) tevékenysége.

A szakképesítéssel rendelkező ismeretei, készségei, képességei tudatos, alkotó jellegű alkalmazásával – közreműködőként – hoz létre, illetve készít a fenti szakmai területek körébe tartozó nyilvános előadásokat, illetve előadói eszközöket.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező képes az adott kreatív és művészeti területen a szakképesítésnek és szakmairánynak megfelelő alkotói feladatokat ellátni. Az ágazat szakembereit motiváltság, problémaérzékenység, fejlődőképesség, együttműködési készség, irányíthatóság és reprodukáló képesség jellemzi. Az alkotó folyamatokhoz a fantázia, kreativitás és kitartás együttesen szükséges, mely a próbafolyamatok feladatai esetében gyakorlatias megközelítéssel és monotoniatűréssel párosul. A szakképesítéssel rendelkező képes a koncentrált, fegyelmezett, főként csoportban zajló alkotói folyamatok megvalósítására. Fizikai, mentális állóképességgel rendelkezik, s a próbafolyamatok,

valamint az előadások alatt képes kontrolláltan, alkotó módon működtetni művészi készségét, képességét, pszichés energiát.

A szakképesítéssel rendelkező:

A szakképesítéstől és szakmairánytól függően az előadóművészet különböző területein alkalmazottként vagy önálló vállalkozóként művészi alkotómunkát végez, vagy a hangszerkészítés és -javítás valamely tradicionális mesterségét folytatja.

Ajánlott minden fiatal számára, akit érdekel a változatos alkotómunka, aki elkötelezetten érdeklődik a színházművészet, az alkotó önkifejezés, a közösségi alkotás, az előadói ismeretek, a nyilvános szereplés iránt. Hangszerkészítő és -javítóként örömet leli azok alkotásában, kialakításában vagy újra-alkotásában, javításában.

Artista (Cirkuszi artista szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat, Artista (cirkuszi artista). Iskolai rendszerű képzésben 5-13., 9-13., vagy érettségi után 13-14. évfolyamon, Artista I. ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben, lehetséges szakmairány: **akrobata, légtornász, zsonglőr, egyensúlyozó.**

Leírás

Cirkuszban, varietében, színházban és egyéb előadói helyeken önálló vagy csoportos artistaprodukciókat mutat be. Az artista az előadóművészet rokon területein (színház–, tánc–, film–, pantomimes, kaszkadőr) képzettségének megfelelő feladatokat lát el. Az artista jellemzően külföldön, gyakran változó helyszíneken, utazó cirkuszokban végzi tevékenységét.

Kompetenciaelvárás

Sport tevékenységre alkalmas fizikum, erő, ügyesség, állóképesség, lazaság, rugalmasság, egyensúlyérzék, koordináció, mozgás memória, kitartás, csapatmunka.

A szakképesítéssel rendelkező:

- önálló vagy csoportos artistaprodukciót mutat be
- tudását képes alkalmazni változó körülmények között (cirkuszban, színházban, rendezvényeken)
- jogszabályi kötelezettségeket ismeri és alkalmazza
- saját artista tudása értékesítésére referenciaanyagokat készít
- szakmai piaci igényeket mér fel, és üzleti ajánlatokat tesz
- rendszeres kapcsolatot tart munkaadókkal és ügynökségekkel
- adminisztrációs tevékenységeket végez, és szerződéseket köt
- utazásszervezési feladatokat lát el.

Ajánlott minden fiatal számára, aki szereti a kihívásokat, szeret sokat mozogni és szerepelni. Kalandvágyó, szeret sokat utazni és nem riad vissza a kihívásoktól. Érdeklődik a mozgásművészetek iránt.

Artista (Társulati artista szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat, Artista (társulati artista). Iskolai rendszerű képzésben 5-13., 9-13., vagy érettségi után 13-14. évfolyamon, Artista I. ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben.

Leírás

Kortárs cirkuszi produkciókban, társulatokban, színházban és egyéb előadói helyeken mozgásművészeti produkciókat mutat be. Magyar és külföldi társulatokban, gyakran változó helyszíneken, színházakban, művészeti fesztiválokon végzi tevékenységét.

Kompetenciaelvárás

Sport tevékenységre alkalmas fizikum, erő, ügyesség, állóképesség, lazaság, rugalmasság, egyensúlyérzék, koordináció, mozgás memória, ritmusérzék, kitartás, csapatmunka.

A szakképesítéssel rendelkező:

- csoportos mozgásművészeti produkciókat mutat be
- tudását képes alkalmazni változó körülmények között (fesztiválokon, színházban, rendezvényeken)
- jogszabályi kötelezettségeket ismeri és alkalmazza
- saját artista tudása értékesítésére referenciaanyagokat készít
- szakmai piaci igényeket mér fel, és üzleti ajánlatokat tesz
- rendszeres kapcsolatot tart munkaadókkal és ügynökségekkel
- adminisztrációs tevékenységeket végez, és szerződéseket köt
- utazásszervezési feladatokat lát el.

Ajánlott minden fiatal számára, aki szereti a kihívásokat, sokat mozogni és szerepelni. Kalandvágyó, szeret sokat utazni és nem riad vissza a kihívásoktól. Érdeklődik a mozgásművészetek iránt.

Artista (Bohóc szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat, Artista (bohóc). Érettségi után 13-14. évfolyamon, Artista I. ráépülés 15. évfolyamon.

Leírás

Cirkuszban, varietében, színházban és egyéb előadói helyeken önálló és csoportos bohócprodukciókat mutat be. A bohóc az előadóművészet rokon területein (színház-, tánc-, film-, pantomimes, kaszkadőr) képzettségének megfelelő feladatokat lát el. A bohóc jellemzően külföldön, gyakran változó helyszíneken, hagyományos utazó cirkuszokban, kortárs cirkusz-színházi társulatokban végzi tevékenységét.

Kompetenciaelvárás

Jó fizikum, koordináció, mozgás memória, ritmus érzék, kitartás, csapatmunka, humorérzék, színészi képességek.

A szakképesítéssel rendelkező:

- önálló vagy csoportos bohócprodukciót mutat be
- tudását képes alkalmazni változó körülmények között (cirkuszban, színházban, rendezvényeken)
- jogszabályi kötelezettségeket ismeri és alkalmazza
- saját bohóc tudása értékesítésére referenciaanyagokat készít
- szakmai piaci igényeket mér fel, és üzleti ajánlatokat tesz
- rendszeres kapcsolatot tart munkaadókkal és ügynökségekkel
- adminisztrációs tevékenységeket végez, és szerződéseket köt
- utazásszervezési feladatokat lát el.

Ajánlott minden fiatal számára, aki szereti a kihívásokat, szeret szerepelni, jó humorérzéke van, és színészi képességekkel rendelkezik. Kalandvágó, szeret sokat utazni és nem riad vissza a kihívásoktól.

Egyházzenész (Kántor-énekvezető szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat – **Egyházzenész (Kántor-énekvezető szakmairány)**. Érettségi utáni két éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban. Egyházzenész I. ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben.

Kimenet: egyházzenész – kántor-énekvezető (középfokú végzettségű).

Továbbtanulási lehetőség: zeneművészeti egyetemen - egyházzenei tanszék (BA+ MA vagy Egyházzene –ének-zene művészstanár szak), hittudományi egyetemen Kántor BA szak

Leírás

Az egyházzenész (kántor-énekvezető) a megszerzett zenei szakmai ismeretek birtokában színvonalas egyházzenei művek – gregorián énekek, értékes, hagyományos népénekek, történeti és kortárs vokális egyházi művek – előadását teljesíti, az adott templomi közösség és liturgiai felekezet elvárásainak megfelelően.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező kántor-énekvezető legyen képes önállóan, előénekesként a templomi szertartást vezetni, ha szükséges, énekét orgonán kíséni.

A szakképesítéssel rendelkező egyházzenész, kántor-énekvezető képes

- egyénileg, illetve a templomi közösséggel (gyülekezettel) képzettségének megfelelően énekesként a templomi szertartásokon aktívan közreműködni,
- a templomi gyülekezettel próbálni,
- a templomi éneket, énekes szertartást hitelesen és meggyőzően vezetni,
- az énekeket nagyrészt emlékezetből előadni,
- a különböző műfajú énekeket történeti, liturgiai és zenei értékük szerint besorolni, és ennek megfelelően a templomi gyakorlatban azokat alkalmazni,
- hangszerét (az orgonát) megbízható módon és megfelelő színvonalon kezelni,
- ha erre lehetőség adódik, a rendelkezésre álló kórus vagy zenekar repertoárját összeállítani, szerkeszteni, az énekes és hangszeres együttest vezetni.

Ajánlott minden fiatal számára, aki elkötelezett az igényes templomi énekgyakorlat iránt, és aki szeretné annak színvonalát emelni, repertoárját gazdagítani és előadásmódját élővé, színesebbé tenni.

Egyházzenesz (Kántor-kórusvezető szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat – **Egyházzenesz (Kántor-kórusvezető szakmairány)**. Érettségi utáni két éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban. Egyházzenesz I. ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben.

Kimenet: egyházzenesz – kántor-kórusvezető (középfokú végzettségű).

Továbbtanulási lehetőség: zeneművészeti egyetemen egyházzenei tanszék (BA+ MA vagy Egyházzene –ének-zene művésztanár szak), hittudományi egyetemen Kántor BA szak

Leírás

Az egyházzenesz (kántor-kórusvezető) a megszerzett zenei szakmai ismeretek birtokában színvonalas egyházzenei művek – többszólamú, liturgikus szövegű kórusművek - előadását teljesíti, az adott felekezet és templomi közösség elvárásainak megfelelően.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező kántor-kórusvezető legyen képes a templomi énekkart felkészülten vezetni, a megfelelő kórusműveket az adott ünnepnek megfelelően kiválasztani.

A szakképesítéssel rendelkező egyházzenesz, kántor-kórusvezető képes

- képzettségének megfelelően a kórus vezetőjeként a templomi szertartásokon aktívan közreműködni,
- a templomi énekkarral próbálni,
- a templomi szertartáson a kórossal az énekes szertartást hitelesen és meggyőzően vezetni,
- a kórusműveket felkészülten vezényelni,
- a kórus – ha rendelkezésére áll, akkor a zenekar repertoárját is - összeállítani, megszerkeszteni, az énekes és hangszeres együttest felkészülten vezetni.
- a különböző műfajú kórusműveket történeti, liturgiai és zenei értékük szerint besorolni, és ennek megfelelően a templomi gyakorlatban azokat alkalmazni,

Ajánlott minden fiatal számára, aki énekkart szeretne vezetni, és aki képes a többszólamú műveket átlátni és meggyőző módon azokat vezényelni, valamint a templomi repertoárt odaillesztő művekkel gazdagítani.

Egyházzenesz (Kántor-organista szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat – **Egyházzenesz (Kántor-organista szakmairány)**. Érettségi utáni két éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban. Egyházzenesz I. ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben.

Kimenet: egyházzenesz – kántor-organista (középfokú végzettségű).

Továbbtanulási lehetőség: zeneművészeti egyetemen egyházzenei tanszék (BA+ MA vagy Egyházzene –ének-zene művésztanár szak), hittudományi egyetemen Kántor BA szak

Leírás

Az egyházzenesz (kántor-organista) a megszerzett zenei szakmai ismeretek birtokában színvonalas egyházzenei orgonaművek – igényes, nagyszabású alkotások - előadását teljesíti, az adott felekezet és templomi közösség elvárásainak megfelelően.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező kántor-organista legyen képes a templomi szertartáson megfelelően, stílusosan kíséreni a gregorián és népénekeket, azokat improvizatíván bevezetni, közjátékokat rögtönözni, a szertartásban odaillo módon hangszeres művek előadásával közreműködni.

A szakképesítéssel rendelkező egyházzenesz, kántor-organista képes

- képzettségének megfelelően hangszeres művészként a templomi szertartásokon aktívan közreműködni,
- a templomi énekkarral együttműködve próbálni,
- a templomi szertartáson a kórusvezetővel egyeztetve az énekes szertartást hitelesen és meggyőzően vezetni,
- a kórusműveket felkészülten kíséreni, önálló orgonaműveket művészi színvonalon előadni,
- a rendelkezésre álló kórus és zenekar repertoárját bővíteni, és a kiválasztott művek előadásában felkészülten közreműködni.

Ajánlott minden fiatal számára, akit vonz a hangszerek királynője, aki hangszerjátékosként a templomi szertartásokon szeretne közreműködni és a gyülekezet zenei kultúráját emelni.

Egyházzenész (Kántor-gitáros szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat – **Egyházzenész (Kántor-gitáros szakmairány)**. Érettségi utáni két éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban. Egyházzenész I. ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben.

Kimenet: egyházzenész – kántor-gitáros (középfokú végzettségű).

Továbbtanulási lehetőség: zeneművészeti egyetemen egyházzenei tanszék (BA+ MA vagy Egyházzene –ének-zene művészstanár szak), hittudományi egyetemen Kántor BA szak

Leírás

Az egyházzenész (kántor-gitáros) a megszerzett zenei szakmai ismeretek birtokában színvonalas egyházzenei művek – igényes, nagyszabású alkotások - előadását teljesíti, az adott felekezet és templomi közösség elvárásainak megfelelően.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező kántor-gitáros legyen képes a templomi szertartáson megfelelően, stílusosan kíséreni az egyházban megszokott klasszikus darabokat, népénekeket, közjátékokat rögtönözni, a szertartásban odaillő módon hangszeres művek előadásával közreműködni.

A szakképesítéssel rendelkező egyházzenész, kántor-organista képes

-
- képzettségének megfelelően hangszeres művészként a templomi szertartásokon aktívan közreműködni,
- a templomi énekkarral együttműködve próbálni,
- gitáron az istentiszteleti énekanyagot és nehezebb tételeket kíséreni
- a rendelkezésre álló kórus és zenekar repertoárját bővíteni, és a kiválasztott művek előadásában felkészülten közreműködni.
- gitáron közepes nehézségű könnyűzenei anyagot előadni illetve komolyzenei vokális művek számára, az adott mű stílusának megfelelő gitáros kíséretet biztosítani.

Ajánlott minden fiatal számára, akit vonz a gitár, mint hangszer, aki hangszerjátékosként a templomi szertartásokon szeretne közreműködni és a gyülekezet zenei kultúráját emelni.

Hangszerkészítő és –javító (a hangszercsoport megjelölésével)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat – **Hangszerkészítő és –javító** szakképesítés a következő szakmairányokban (**fafúvós, rézfúvós, vonós, pengetős, vonókészítő, orgonaépítő, zongora, ütős, cimbalom**), érettségi utáni 2 éves képzés keretében. Tovább lépési lehetőség: Hangszerkészítő és -javító ráépülés a fenti szakirányokban 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben. Teljesértékű végzettséget csak a ráépülés elvégzésével lehet elérni.

Leírás

A hagyományörző hangszerész szakmák a készítés és javítás vonatkozásában a modern kor elvárásainak elméleti és gyakorlati anyagát foglalják magukban. 25% elmélet és 75% gyakorlat a választott szakmairányban szakismereti, hangszerakusztikai, hangszeresztétikai, anyagismereti, szakrajzi témakörökben az elvárható általános hangszerész-intelligencia megalapozásával a kézműves és zenei művészetek területén. Duális képzés keretében a szakmai gyakorlatokon jól felszerelt műhelyekben sajátíthatják el a magas szintű ismereteket.

Kompetenciaelvárás

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség. Kézügyesség, igényes, pontos, esztétikus munka, figyelem-összpontosítás. A Hangszerkészítő és -javító szakképesítéssel rendelkező képes végzett szakember irányításával önállóan hangszerész munkát végezni.

A szakképesítéssel rendelkező:

Szükség szerinti szakmai irányítás mellett a hangszercsalád tagjait kipróbálja, ellenőrzi, méréseket végez, előkészít, összeállít, épít, javít, helyreállít, felújít, átalakít, működtet, együttműködik, dokumentál.

Képes:

- a megfelelő ismereteket jól alkalmazni, szakmai irányítás és felügyelet mellett egy hangszerész műhelyben a tanult szakmája szerinti hangszerész műhelyben a mindennapi munka során felmerülő átlagos munkafeladatokat elvégezni, a hangszercsaládok tagjain javítási, készítési és hangolási alapfeladatokat megoldani;
- a javításokat a szakmai szabályok és hagyományok betartása mellett, a korszerűség szempontjait is figyelembe véve elvégezni;
- használni és karbantartani eszközeit, szerszámait;
- a munkavégzéshez szükséges dokumentációt elkészíteni;
- balesetmentesen, a környezet veszélyeztetése nélkül dolgozni;
- együttműködni kollégáival, mindig kész a tanulásra, fejlődésre;
- a szakmai etikai normákat betartani, hivatásnak tekinteni szakmáját.

Ajánlott mindenki számára, aki a kézművesség és zene világát szereti, s a hangszerek készítésével, javításával alkotó munkát szeretne végezni.

Jazz zenész (a szakmairány megjelölésével)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat - **Jazz zenész (a szakmairány megjelölésével)**, emelt szintű szakképesítés. Bemenet: Az 5 éves szakgimnáziumi párhuzamos oktatás esetén alapfokú iskolai végzettség, 2 éves szakképzési évfolyamon történő képzés esetében érettségi szükséges. Kimenet: Jazz zenész- jazz énekes vagy (hangszeres) jazz zenész végzettség. Továbblépési lehetőség: Jazz-zenész ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben.

Leírás

A jazz zenész képzettségű hangszeres zenész vagy énekes, a megszerzett zenei szakmai ismeretek birtokában jazz és egyéb könnyűzenei alkotásokat, dalokat ad elő nyilvános és zártkörű előadásokon, rendezvényeken, vendéglátóhelyeken, illetve a közönség számára bármely más módon hozzáférhető élőzenei előadáson. Játékában hangsúlyos szerepet kap az improvizáció (zenei rögtönzés) mely a jazz zene egyik legfontosabb alkotóeleme.

Kompetenciaelvárás

Zenei hallás, ritmusérzék, kreativitás, kez ügyesség, kitartás, szorgalom, együttműködési készség, csapatmunka.

A szakképesítéssel rendelkező jazz zenész/jazz énekes képes:

- egyénileg, vagy zenekar hangszeres, illetve énekes tagjaként rendezvényeken aktívan közreműködni,
- zenekarral próbálni,
- hallás után a dallamot és annak harmóniasorát lejegyezni,
- kottából vagy emlékezetből játszani,
- értelmezni a zenei műszavakat, előadási jeleket, utasításokat, a jellemző akkordok jelöléseit helyesen alkalmazni,
- hangszerét/hangját magas színvonalon kezelni,
- stílusosan improvizálni,
- saját vagy zenekara repertoárját összeállítani, szerkeszteni.

Ajánlott minden fiatal számára, akit érdekel a zene, annak előadása és készséget, bátorságot érez a közönség előtti fellépésre, valamint az ehhez szükséges alkotó fantáziával, kreativitással rendelkezik. Vonzza a siker, a színpadi teljesítmény elismerésének világa, de elszántságot is érez arra, hogy szabadidejének egy jelentős részét gyakorlásra, próbákra, és zenehallgatásra fordítsa.

Klasszikus zenész (a szakmairány megjelölésével)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat, **Klasszikus zenész (a szakmairány megjelölésével)**, érettségi utáni két éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban. Klasszikus zenész ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben. Kimenet: klasszikus zenész (középfokú végzettségű).

Lehetséges szakmairányok: Hangkultúra, Klasszikus (hangszeres zenész), Magánénekes, Zeneelmélet-szolfézs, Zeneszerzés

Leírás

A klasszikus zenész élőzenei előadások (nyilvános vagy zártkörű rendezvények, hangversenyek, zenés színházi előadások, felvételek) közreműködője, ahol szakmairányának megfelelően énekesként vagy hangszeres zenészként, illetve zongorakísérőként, zenei együttes tagjaként vesz részt a produkcióban. Zeneszerzői feladatokat is végezhet, átíratokat, feldolgozásokat készíthet. Közreműködhet hangfelvételek készítésénél.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező klasszikus zenész életkorának és képességeinek megfelelő, képzettségi szintjén elvárható gyakorlati hangszeres/énekes jártassággal rendelkezik. Zeneelméleti ismeretei is olyan mélységűek, melyek lehetővé teszik az előadott művek kottahű, stílusos és kifejező megszólaltatását.

A szakképesítéssel rendelkező:

Hangszeres zenész:

- Természetesen, oldottan kezeli hangszerét
- Meg tudja jeleníteni a legfontosabb zenei alapkaraktereket
- Az életkorának és képességeinek megfelelő zenei anyagot kottahűen, stílusosan, a zenei összefüggéseket visszaadóan, értelmesen tagoltan, árnyaltan és kifejezően adja elő
- Technikai és zenei szempontból tudatosan, elemző módon tud gyakorolni
- Zeneműveket önállóan is meg tud tanulni

Magánénekes:

- Az énekléshez szükséges módon, helyesen lélegzik
- Tisztán intonál
- Összhangot teremt a szöveg és a zenei anyag között
- Az életkorának és képességeinek megfelelő zenei anyagot kottahűen, stílusosan, a zenei összefüggéseket visszaadóan, értelmesen tagoltan, árnyaltan és kifejezően adja elő
- Technikai és zenei szempontból tudatosan, elemző módon tud gyakorolni
- Zeneműveket önállóan is meg tud tanulni

Zeneszerző:

- Saját invenciójú zeneműveket komponál
- Alkalmazott zenét (szignál, kísérőzene, filmzene) komponál
- Adott zenei anyagból az igényeknek megfelelő feldolgozást készít
- Számítógépes kottairó programmal kottagrafikát készít
- Számítógépes programmal zenét szerkeszt

Zeneelmélet-szolfézs:

- Érthető szövegmondással énekel
- Az énekléshez szükséges módon, helyesen lélegzik
- Tisztán intonál
- A klasszikus összhangzattan szabályait a gyakorlatban tudja alkalmazni
- Elkészíti zeneművek formai és harmóniai elemzését
- Zeneműveket önállóan is meg tud tanulni

Hangkultúra:

- Végigviszi hangfelvételek szervezését és gyakorlati lebonyolítását
- Esztétikai értékelést készít zeneművek (hang)felvételéről
- Összehasonlító elemzést készít különböző hangfelvételekről
- Partitúrát olvas
- Ismeri a zenei mozgókép-kultúra lehetőségeit, annak kifejezési formáit a gyakorlatban is alkalmazza

Ajánlott minden fiatal számára, aki érdeklődik a klasszikus zene iránt, hangszeres/énekes tanulmányokat folytat. Bírja a gyakorlással járó monotonitást, ugyanakkor alkotó fantáziával rendelkezik; elméleti tudására épülő, kreatív zenei megoldásokat keres előadásában.

Népzeneész (a szakmairány megjelölésével)

Megnevezés:

XLII. Előadóművészet ágazat – **Népzeneész (a szakmairány megnevezésével)**, emelt szintű szakképesítés, érettségi utáni kétéves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban. Népzeneész ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben.

Kimenet: Népzeneész Népi énekes vagy Népzeneész (fafúvós, húros/vonós, billentyűs, ütős).

Leírás

A népzeneész fellép hangversenyeken, ismeretterjesztő, élőzenei előadásokon, rendezvényeken. Ellátja táncegyüttesek népzenei kíséretét, népzenei szolgáltatást a táncházakban. Végezhet szervezői, népdalkör- vagy népzenei együttes vezetői feladatokat, illetve népzenei műsorok szerkesztői, zenei műsorvezetői, szervező-ügyintézői feladatait.

A képzéshez kapcsolódó művészeti szakmai gyakorlat megszerezhető hétfői és nyári koncertek, fellépések, táborok, versenyek, kurzusok, találkozók, stb. formájában is.

A képzésen belüli szakmairányok a népi énekes, illetve az alábbi népzeneész szakmairányok: népi furulyák, duda, népi klarinét/tárogató, népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő/cselló, népi cimbalom, tekerő, citera, tamburák, koboz, harmonika, valamint a népi ritmushangszerek.

Kompetenciaelvárás

Megbízható zenei hallás, tiszta intonáció, kottaírási és – olvasási készség, hangszerkezelési készség, előadói készség, ritmus- és tempó érzék

Az elméleti ismereteknek legalább a zenei alapszintnek megfelelő színvonalú ismerete, valamint a hangszeres (énekes) gyakorlati ismeret, a zenei műfajban való alapszintű jártasság, amelyet a képző intézmény írásbeli és gyakorlati felvételi alkalmassági vizsgán értékel.

A szakképesítéssel rendelkező:

- zenekarok, együttesek tagjaként, vezetőjeként népzenei előadásokon lép fel
- hangfelvételeken, egyéb társművészeti jellegű produkciókban vesz részt
- néptánc koreográfiák, színpadi táncalkotások zenei kíséretét adja
- zenei kíséretet ad táncházban, klubokban, tánctanítások során.

Ajánlott minden fiatal számára, aki szereti és megfelelő szinten műveli a népzenei, illetve küldetésének tartja népművészeti örökségünk, néphagyományunk továbbélését.

Szórakoztató zenész (a szakmairány megjelölésével)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat - **Szórakoztató zenész (a szakmairány megnevezésével)**, emelt szintű szakképesítés párhuzamos oktatás esetén alapfokú iskolai végzettség, szakképzési évfolyamon történő képzés esetében érettségi végzettség érettségi utáni kétéves képzés szakgimnáziumokban. Szórakoztató zenész ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben. Kimenet: Szórakoztatózenész a rockzene, a hagyományos szórakoztatózene, a népi-cigányzene és a szalonzene műfajában.

Továbbtanulási lehetőség: zeneművészeti egyetemen és/vagy főiskolai képzésben jazz tanszakon.

Leírás

A szórakoztató zenész képzettségű hangszeres zenész és énekes szólista, zenekar, vagy vokál tagja a megszerzett zenei szakmai ismeretek birtokában szórakoztató zenei alkotások, dalok előadását, bemutatását teljesíti a műfajának megfelelően, a rockzene, a popzene, a hagyományos tánczene, továbbá népi-cigányzene és a szalonzene műfajának alkotásait adja elő a szakképzés során elsajátított ismeretek felhasználásával, hangszeres és énekes tudása bemutatásával

- nyilvános/zártkörű előadásokon, rendezvényeken,
- vendéglátóhelyeken,
- a közönség számára bármely más módon hozzáférhető élőzenei előadáson

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező képes önállóan vagy zenei vezető irányításával a műfajnak megfelelő stílusban hangszeresen vagy énekesként az adott helyszínen (koncertterem, pódium, hangstúdió, fesztivál, szórakozóhely, vendéglátóhely stb.) a könnyűzene alkotásait élő előadáson vagy hangfelvétel készítése céljából előadni.

A szakképesítéssel rendelkező szórakoztató zenész vagy énekes képes:

- egyénileg, vagy zenekar hangszeres, énekes tagjaként képzettségének megfelelő műfajú rendezvényeken hangszeres zenészként, énekesként aktívan közreműködni,
- zenei együttessel próbálni,
- hallás után a dallamot és annak harmóniasorát lejegyezni,
- kottából vagy emlékezetből előadni,
- értelmezni a zenei műszavakat, előadási jeleket, utasításokat, a jellemző akkordok jelöléseit helyesen alkalmazni,
- hangszerét magas színvonalon kezelni,
- saját vagy zenekara repertoárját összeállítani, szerkeszteni,
- a vendéglátás területén - figyelemmel a vendéglátóhely jellegére, vendégkörére – széles zenei repertoár bemutatásával szórakoztatni

Ajánlott minden fiatal számára, akit érdekel a zene, annak előadása és készséget, bátorságot érez a közönség előtti fellépésre, és az ehhez szükséges alkotó fantáziával, kreativitással rendelkezik. Vonzza a siker, a színpadi teljesítmény elismerésének világa, de elszántságot is érez arra, hogy szabad idejének egy jelentős részét gyakorlásra, zenehallgatásra fordítsa.

Színész (Bábszínész szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat - **Színész (Bábszínész szakmairány)** szakképesítés, Érettségi utáni két éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban. Színész ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben. Kimenet: Bábszínész.

Kapcsolódó kimenet: Bábkészítő részsakképesítés

Leírás

A bábszínész, olyan, fejlett beszédtechnikával, mozgás és ének készséggel, elemző ismeretekkel rendelkező színjászó, aki előadói eszközei révén, ám szimbólumként használt báb mozgatásával, karaktert formál, történetet ad elő. A bábszínész tehát szerepet játszik – más kifejezéssel élve – megszemélyesít. Megszemélyesítésének módját, technikáját a konkrét feltételrendszer alapján (közvetlen mozgatással: kesztyűs, bunraku báb; közvetett mozgatással: botos, pálcás, marionett báb, árnyjáték) alakítja ki, valósítja meg.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező képes a koncentrált, fegyelmezett, főként csoportban zajló bábszínpad alkotói folyamatok megvalósítására. Magas szintű bábmozgatási ismeretekkel, képességekkel, mentális állóképességgel rendelkezik, s a próbafolyamatok, valamint az előadások alatt képes kontrolláltan, alkotó módon működtetni játék– és alakító készségét, pszichés energiát. Kreatív, instruálható, kommunikatív, fogékony az önfejlesztésre.

A szakképesítéssel rendelkező:

- a különböző bábok mozgatásával karaktereket formál,
- a karaktereket különböző játékstílusok, bábtechnikák alkalmazásával, a bábszínpad feltételrendszeréhez alkalmazkodva eljátssza, megjeleníti
- alkalmazkodik az előadás báb– és színpadtechnikai igényeihez,
- bábokat készít és gondoskodik a bábok, kellékek a próbák és az előadás során történő alkalmazhatóságáról,
- pedagógiai, pszichológiai szempontok figyelembe vételével tervezi és végrehajtja a bábjáték, különböző korosztályú közönségre gyakorolt hatáselemeit,
- betartja a bábkészítés, valamint a bábszínházi alkotó tevékenységhez kapcsolódó munka– és balesetvédelmi szabályokat.

Ajánlott minden fiatal számára, aki elkötelezetten érdeklődik a színházművészet, a gyermek színház, a színházi nevelés, az alkotó önkifejezés, a szerepjáték, a közösségi alkotás, az előadói ismeretek, a nyilvános szereplés iránt.

Színész (Színházi- és filmszínész szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat - **Színész (Színházi- és filmszínész szakmairány)** szakképesítés, Érettségi utáni két éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban. Színész ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben. Kimenet: Színházi- és filmszínész.

Leírás

A színész olyan színészi alakító készség, pszichikai, intellektuális és fizikai felkészültség, valamint előadói eszközrendszer birtokosa, aki alkalmas színpadon és mozgóképen dramaturgiailag jelentős szerepek önálló, művészi igényű megformálására. A színész tehát szerepet játszik – más kifejezéssel élve – megszemélyesít. Megszemélyesítésének módját, technikáját a konkrét feltételrendszer (színpad, film, pódium, hangjáték, szinkron stb.) alapján alakítja ki, valósítja meg.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező képes a koncentrált, fegyelmezett, főként csoportban zajló alkotói folyamatok megvalósítására. Fizikai, mentális állóképességgel rendelkezik, s a próbafolyamatok, valamint az előadások alatt képes kontrolláltan, alkotó módon működtetni játék- és alakító készségét, pszichés energiát. Kreatív, instruálható, kommunikatív, fogékony az önfejlesztésre.

A szakképesítéssel rendelkező:

- színpadi, filmes szerepét a próbafolyamat során kialakított esztétikai formában, meghatározott játékmódban, megfelelő intenzitással és technikai színvonalon eljátssza színpadi előadás, filmfelvétel során
- ismeri és betartja a színpadi és filmes alkotás feltétel- és szabályrendszerét
- betartja a színházi és filmes alkotó tevékenységhez kapcsolódó munka- és balesetvédelmi szabályokat
- az alkotófolyamatok során alkalmazza elemző készségét, elméleti ismereteit, valamint szerepépítési technikáit
- a rendezői utasításokat rögzíti, azok betartásával, színpadi és filmes szerepet formál
- a színház- és filmművészethez kapcsolódó egyéni, epizód, illetve csoportos szereplői színészi feladatokat lát el
- felkészültsége és tudása szerint, maradéktalanul ellátja a rábízott színházi, filmszínészi próbafeladatokat belső (színház, stúdió) és külső (vendégjáték, tájelőadás, alkalmi játéktér stb.) helyszínen egyaránt

Ajánlott minden fiatal számára, aki elkötelezetten érdeklődik a színházművészet, az alkotó önkifejezés, a szerepjáték, a közösségi alkotás, az előadói ismeretek, a nyilvános szereplés iránt.

Színész (Pantomimes szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat - **Színész (Pantomimes szakmairány)** szakképesítés, Érettségi utáni két éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban. Színész ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben. Kimenet: Pantomimes.

Leírás

A „Panto-mimosz” (mindent utánzó színész, művész, „játszó személy”) elnevezés a görögöktől ered, ám jelentése egyidős az emberi kommunikációval, hiszen annak legősibb formája. A pantomim ekképpen a gesztus, a testtartás, az arcjáték használata, s a művészi kifejezés szintjén történő megformálása. A 20. században e kifejezési mód ismét virágzásnak indult, fejlődött, s önálló művészi eszközrendszerként, műfajként épült be a színész alkotó művészetébe. A modern pantomim előadás, illetve jelenet során a mimes testének kifejező játéka, mimikája, gesztusai által elmesélten (nem némán!), gyakran zenére komponáltan elevenedik meg, s válik láthatóvá a drámai cselekmény, valamint annak kerete, helyszíne. Megjelenési felületei a színház- és filmművészet, valamint a vizuális média.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező képes a koncentrált, fegyelmezett, főként egyénileg zajló alkotói folyamatok megvalósítására. Kiemelkedő mozgáskészséggel, fizikai, mentális állóképességgel rendelkezik. Képes kontrolláltan, alkotó módon működtetni játék- és alakító készségét, pszichés energiát. Kreatív, stílusérzékeny, fogékony az önfejlesztésre, az improvizatív és interaktív kifejezésre, karakterábrázolásra.

A szakképesítéssel rendelkező:

- egy és több szereplős mimodráma vázlatot ír,
- előadói játékleírást készít, betanítja, rendezi azt,
- az adott produkciót meghatározó dramaturgia feltételrendszerén belül karaktert, etűdöt, jelenetet formál pantomimes eszköztárával,
- irányított improvizációt vezet, koordinál,
- hatékonyan támogatja a társművészetek (tánc, színház, cirkusz) produkcióit,
- rendeltetésszerűen használja a színházi és filmtechnikai berendezéseket,
- marketing tevékenységet folytat, referencia anyagot készít,
- alkalmazza munkájában a – speciálisan a pantomimre vonatkozó –, munka- és tűzvédelmi előírásokat.

Ajánlott minden fiatal számára, aki elkötelezetten érdeklődik az előadó művészet, az alkotó önkifejezés, a szerepjáték, a mozgásművészet, a kommunikáció, a nyilvános szereplés iránt.

Táncos (Klasszikus balett táncos szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat - **Táncos (a szakmairány megjelölésével)**. Táncos négy szakmairány közül választhat: klasszikus balett; kortárs-, modern táncos; néptáncos; színházi táncos. A képzés két éves érettségi végzettség után vagy 9-13. évfolyamon szakgimnáziumokban. Táncos ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben. **Klasszikus balett táncos szakmairány** (kivétel): 5-12. osztályos képzésben. Kimenet: Klasszikus balett táncos. Elhelyezkedés: hazai és külföldi, profi és amatőr táncegyütteseknél, színházaknál színházi táncosként, művészeti munkatársként, együttesvezetőként.

Továbbtanulási lehetőség: Sikeres felvételi után, folytathatják tanulmányaikat táncművészeti egyetemen. Így táncművészként, táncos és próbavezetőként, táncpedagógusként, és koreográfusként is tevékenykedhetnek. Megszerzett ismereteik birtokában taníthatnak az alapfokú művészetoktatásban. Általános műveltségük birtokában – a közismereti tárgyak tanulása révén - felvételizhetnek, elsősorban a humán jellegű főiskolákra, egyetemekre (óvónőképző, tanárképző, egyetem-bölcsész kar, tanítóképző, színművészeti, stb.).

Leírás

A Klasszikus balett táncos tiszteli a balett hagyományát, olyan klasszikus és modern mozgásműveltséggel, fejlett mozgás koordinációval és formaérzékkel rendelkező szakember, aki a komplex képzésnek köszönhetően tánc történeti ismeretekkel is rendelkezik.

Kompetenciaelvárás

Folyamatosan karbantartja és fejleszti tánctechnikai ismereteit, fizikai és pszichés állóképességét. Szabálykövető. Képes a próbafolyamatokon és az előadásokon kreatívan részt venni, a szerepeket memorizálni, eltáncolni, a karaktereket megformálni. Mozgása koordinált, ritmus- és tempókövető, esztétikus. Gondolkodása kombinatív, érzékeny, együttműködő. Nyitott az instrukciók befogadására, képes kontrollálni a feladat végrehajtását.

A szakképesítéssel rendelkező

- Napi tréningen részt vesz, mozgás kondícióját megtartja, mozgásmemóriáját fejleszti
- A próbafolyamatban inspiráló, igényes a munkában, fegyelmezett a munkavégzés során
- Zenére mozog szólóban, párban és csoportban
- Ruhapróbára jár, kosztümjeinek állapotára vigyáz, sminkel, frizurát készít, kellékeit számon tartja
- Próba, lejárá próba, főpróba, előadás folyamataival, elvárásaival tisztában van.
- Színházi, előadótéri feltételek elvárásait ismeri
- Befogadó a műfajhoz kapcsolódó új törekvésekkel, és a társművészetekkel kapcsolatosan
- Az előadó művészet általános és a saját táncműfajának megfelelő szakmai műveltség tartalommal bír
- Szakmai és általános műveltségét folyamatosan fejleszti

Ajánlott minden fiatal számára, akit érdekel a tánc és a szerepformálás a mozgás nyelvén. Szereti a színház, a film, a színészek és a táncosok, a művészi mozgás világát. Sikeresen, szakmájában munkát vállalni bel-, és külföldön. Bírja az igényes fizikai megterhelést, szeretné, ha a teste táncos formát öltene. Kreatív fantáziával rendelkezik. Hivatásos táncosként is el tudja képzelni az életét. Szeret emberekkel együttműködve alkotó munkát végezni.

Táncos (Kortárs-, modern táncos táncos szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat - **Táncos (a szakmairány megnevezésével)**. Táncos négy szakmairány közül választhat: klasszikus balett; kortárs-, modern táncos; néptáncos; színházi táncos. A képzés két éves érettségi végzettség után vagy 9-13. évfolyamon szakgimnáziumokban. Táncos ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben. Kivétel a klasszikus balett szakmairány 5-12. osztályos képzésben. **Kortárs-, modern táncos szakmairány**. Kimenet: Kortárs-, modern táncos. Elhelyezkedés: hazai és külföldi, profi és amatőr táncgyűtteseknél, színházaknál színházi táncosként, művészeti munkatársként, együttesvezetőként.

Továbbtanulási lehetőség: Sikeres felvételi után folytathatják tanulmányaikat táncművészeti egyetemen. Így táncművészként, táncos és próbavezetőként, táncpedagógusként, és koreográfusként is tevékenykedhetnek. Megszerzett ismereteik birtokában taníthatnak az alapfokú művészetoktatásban. Általános műveltségük birtokában – a közismereti tárgyak tanulása révén - felvételizhetnek, elsősorban a humán jellegű főiskolákra, egyetemekre (óvónőképző, tanárképző, egyetem-bölcsész kar, tanítóképző, színművészeti, stb.).

Leírás

A Kortárs-, modern táncos olyan modern és kortárs mozgásműveltséggel, fejlett formaérzéssel rendelkező kreatív szakember, aki a komplex képzésnek köszönhetően tánc történeti ismeretekkel is rendelkezik.

Kompetenciaelvárás

Folyamatosan karbantartja és fejleszti tánctechnikai ismereteit, fizikai és pszichés állóképességét. Képes a próbafolyamatokon és az előadásokon kreatívan részt venni, a szerepeket memorizálni, eltáncolni, a karaktereket megformálni. Mozgása koordinált, ritmus- és tempókövető, esztétikus. Gondolkodása kombinatív, érzékeny, együttműködő. Nyitott az instrukciók befogadására, képes kontrollálni a feladat végrehajtását.

A szakképesítéssel rendelkező

- Napi tréningen részt vesz, mozgás kondícióját megtartja, mozgásmemóriáját fejleszti
- A próbafolyamatban inspiráló, igényes a munkában, természetes és fegyelmzett a munkavégzés során
- Improvizál
- Zenére mozog szólóban, párban és csoportban
- Ruhapróbára jár, kosztümjeinek állapotára vigyáz, sminkel, frizurát készít, kellékeit számon tartja
- Próba, lejáró próba, főpróba, előadás folyamataival, elvárásaival tisztában van
- Színházi, előadótéri feltételek elvárásait ismeri
- Befogadó a műfajhoz kapcsolódó új törekvésekkel, és a társművészetekkel kapcsolatosan
- Az előadó művészet általános és a saját táncműfajának megfelelő szakmai műveltség-tartalommal bír
- Szakmai és általános műveltségét folyamatosan fejleszti

Ajánlott minden fiatal számára, akit érdekel a tánc és a szerepformálás a mozgás nyelvén. Szereti a színház, a film, a színészek és a táncosok, a művészi mozgás világát. Sikeresen, szakmájában munkát vállalni bel-, és külföldön. Bírja az igényes fizikai megterhelést, szeretné, ha a teste táncos formát öltene. Kreatív fantáziával rendelkezik. Hivatásos táncosként is el tudja képzelni az életét. Szeret emberekkel együttműködve alkotó munkát végezni.

Táncos (Néptáncos szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat - **Táncos (a szakmairány megnevezésével)**. Táncos négy szakmairány közül választhat: klasszikus balett; kortárs-, modern táncos; néptáncos; színházi táncos. A képzés két éves érettségi végzettség után vagy 9-13. évfolyamon szakgimnáziumokban. Táncos ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben. Kivétel a klasszikus balett szakmairány 5-12. osztályos képzésben. **Néptáncos szakmairány**. Kimenet: Néptáncos. Elhelyezkedés: Hazai és külföldi színházaknál, profi és amatőr együtteseknél színházi táncosként, művészeti munkatársként, együttesvezetőként.

Továbbtanulási lehetőség: Sikeres felvételi után folytathatják tanulmányaikat táncművészeti egyetemen. Így táncművészként, táncos és próbavezetőként, táncpedagógusként, és koreográfusként is tevékenykedhetnek. Megszerzett ismereteik birtokában taníthatnak az alapfokú művészetoktatásban. Általános műveltségük birtokában – a közismereti tárgyak tanulása révén - felvételizhetnek, elsősorban a humán jellegű főiskolákra, egyetemekre (óvónőképző, tanárképző, egyetem-bölcész kar, tanítóképző, színművészeti, stb.).

Leírás

A néptánc a táncművészet egyik legtermészetesebb, legrégebbi műfaja, minden mozgásos művészet motivikája visszavezethető ezen ősi nyelvezetre. A néptánc népi-nemzeti kultúránk megőrzésének közérthető formája, más népek számára is könnyen befogadható. A sokoldalú képzés eredményeként a néptáncosok egyrészt anyanyelvi szinten sajátítják el a néptánc nyelvezetét, másrészt nemzetiségeink, s a környező népek táncait is. Mindezekon kívül a tanultakat stílusosan, nagy átéléssel tudják alkalmazni a színpadon, s képesek a táncszínházi törekvések szellemében készülni modern alkotásokban is sikeresen közreműködni.

Kompetenciaelvárás

A Néptáncos szakképesítéssel rendelkező táncos folyamatosan karbantartja és fejleszti tánctechnikai ismereteit, fizikai és pszichés állóképességét. Képes a próbafolyamatokon és az előadásokon kreatívan részt venni, a szerepeket memorizálni, eltáncolni, a karaktereket megformálni. Mozgása koordinált, ritmus- és tempókövető, esztétikus. Gondolkodása kombinatív, érzékeny, együttműködő. Nyitott az instrukciók befogadására, képes kontrollálni a feladat végrehajtását.

A szakképesítéssel rendelkező

- Napi tréningen részt vesz, mozgás kondícióját megtartja, mozgásmemóriáját fejleszti
- A próbafolyamatban inspiráló, igényes a munkában, természetes és fegyelmezett a munkavégzés során
- Zenére mozog szólóban, párban és csoportban
- Ruhapróbára jár, kosztümjeinek állapotára vigyáz, sminkel, frizurát készít, kellékeit számon tartja
- Próba, lejáró próba, főpróba, előadás folyamataival, elvárásaival tisztában van
- Színházi, előadótéri feltételek elvárásait ismeri
- Befogadó a műfajhoz kapcsolódó új törekvésekkel, és a társművészetekkel kapcsolatosan
- Az előadó művészet általános és a saját táncműfajának megfelelő szakmai műveltség-tartalommal bír
- Szakmai és általános műveltségét folyamatosan fejleszti

Ajánlott minden fiatal számára, aki szereti a színház, a film, a színészek és táncosok, a művészi mozgás világát. Bírja az igényes fizikai megterhelést, szeretné, ha teste átalakulna, különlegessé válna. Szeret emberekkel együttműködve alkotó munkát végezni. Érdeklődik a mozgás nyelvén történő szerepformálás iránt. Családias környezetben, mintegy szórakozva akarja megtanulni a hivatását. Hivatásos táncosként képzelet el életét.

Táncos (Színházi táncos szakmairány)

Megnevezés

XLII. Előadóművészet ágazat - **Táncos (a szakmairány megnevezésével)**. Táncos négy szakmairány közül választhat: klasszikus balett; kortárs-, modern táncos; néptáncos; színházi táncos. A képzés két éves érettségi végzettség után vagy 9-13. évfolyamon szakgimnáziumokban. Táncos ráépülés 15. évfolyamon szakgimnáziumi képzésben. Kivétel a klasszikus balett szakmairány 5-12. osztályos képzésben. **Színházi táncos szakmairány**. Kimenet: Színházi táncos. Elhelyezkedés: hazai és nemzetközi hivatásos táncegyüttesekben, színházak tánckaraiban.

Továbbtanulási lehetőség: sikeres felvételt követően tovább tanulhatnak táncművészeti egyetemen művész, pedagógus, illetve egyéb képzésein. Táncművészként, táncpedagógusként és koreográfusként is tevékenykedhetnek.

Leírás

A színházi táncos, olyan egyetememes műveltséggel, magas fokú mozgáskultúrával, tánctechnikai tudással és előadói képességgel rendelkező művész, aki táncegyütteseknél, színházi tánckarokban végzi művészeti tevékenységét, szóló vagy kartáncosi feladatkörben. A táncművészet régi és új alkotásait képes a saját egyéniségével gazdagítva interpretálni a közönség számára.

Kompetenciaelvárás

Fizikai és lelki állóképesség, színpadi szerepformálási képesség, előadókészség, stílusérzék, harmonikus mozgáskoordináció, elhivatottság, intenzív munkavégzés, kreativitás, ötletgazdagság, emlékezőképesség (ismeretmegőrzés), önfegyelem

A szakképesítéssel rendelkező:

- Alkalmazni tudja a különböző korok színpadra alkalmazott táncait, a stilizált társasági táncoktól egészen napjainkig, s mindezeket stílusosan, megfelelő előadásmódban képes bemutatni;
- a napi balettgyakorlatokon részt vesz, mozgás kondícióját megtartja, fejleszti;
- próbákön és előadásokon mind fizikálisan, mind mentális felkészülten részt vesz;
- a próbákhoz és előadásokhoz kapcsolódó, a személyes részvételét is igénylő feladatok ellátásához (ruhapróba, hang- vagy fénybeállítás stb.) rendelkezésre áll;
- a próbafolyamatban kreatív, inspiráló, ötletgazdag, improvizál;
- koreográfiát tanul be szólistaként és kartáncosként;
- előadóművészi tevékenységét a tőle elvárható legmagasabb művészi színvonalon elvégzi, képességei szerint a legjobban megoldja;
- szükség esetén beugrást, betanulást vállal;
- súlyát tartja és testét a táncszakmai követelmények szerint karbantartja;
- tudatosan használja a tánc és a zene szoros kapcsolatát, valamint ismeri a táncművészetnek a többi művészeti ághoz való viszonyát;
- tisztában van a színpadi viselkedés alapvető szabályaival;
- a mozgásrendszer egyes összetevőit és a komplex mozdulatok összefüggését átlátja;
- megfelel a táncművészet általános és szakmai műveltségi elvárásainak.

Ajánlott minden fiatal számára, akit érdekel a tánc, a szerepformálás a mozgás nyelvén, aki alkotó fantáziával rendelkezik. Szereti a színház, a film a színészek és táncosok világát, és szívesen megmutatná másoknak is a tánc csodálatos világát, a táncmozdulatokban rejlő önkifejezés lehetőségét.

XXXIX. Közművelődés ágazati szakmaterület

Megnevezés

XXXIX. Közművelődés ágazat – Közművelődési munkatárs, érettségi utáni 2 éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban.

Leírás

A közművelődés olyan személyiség-, közösség- és társadalomfejlesztő program, amely a polgárok aktív közösségi művelődésén alapul. A szakmaterület a közművelődés ágazat szakképesítéseit foglalja magába.

A közművelődési szakképesítéssel rendelkező szakember kulturális kapcsolatokat épít, identitást és egyéni kompetenciákat támogat, az állami, helyi ünnepek programját biztosítja a közművelődés intézmények rendszerében. Helyi, kistérségi kapcsolatokat épít, kiállításokat, bemutatókat, előadásokat, tanfolyamokat, vetélkedőket, koncerteket szervez. Feladatához tartozik a rendezvények szakmai adminisztrációjának elvégzése, statisztikai adatok gyűjtése, feldolgozása, közönségkapcsolati feladatok, közösségekkel való kapcsolattartás, pályázati tevékenység. A képzés során a fiatalok megismerkednek a közművelődés hazai szerkezetével és intézményeivel, a közművelődéshez kapcsolódó jogszabályokkal és előírásokkal is.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- az adott közművelődési intézmény kommunikációs-, marketing- és reklámtevékenységében részt venni,
- a közösségi művelődési folyamatok koordinálása művelődési szolgáltatások, rendezvények, kiállítások, vásárok, táborok szervezésére,
- amatőr művészeti és szabadidős körök, klubok, valamint tanfolyamok működésének szakszerű segítésére,
- a szervezet, intézmény szabályok szerinti működtetésére, a közművelődési tevékenység feltételeinek biztosítására,
- a település vagy az adott társadalmi réteg művelődési és a közösségi élete fejlődésének elősegítésére.

A szakképesítéssel rendelkező:

- Jellemzően közalkalmazottként a köznevelés intézményeiben foglalkoztatott munkatárs
- Ismeri a helyi közösségeket, jó kapcsolatot ápol és végzi az önkormányzat/fenntartó által meghatározott közművelődési feladatokat
- Kapcsolatot épít és segíti a helyi köznevelési intézmények szabadidős gyermekprogramjainak közművelődési intézménnyel közös programjait
- A szakképesítéssel rendelkező jó szövegértéssel, kommunikációs készséggel tiszta magyar beszéddel képes adekvát kommunikációra, információk gyűjtésére, empátiára, toleranciára, a szabadidős tevékenységek, munkatevékenységek szervezésére, megvalósítására, kijelölt feladatok (munkaterv) végrehajtására.

Ajánlott minden fiatal számára, aki szeretne a közösségek hagyományteremtő, hagyományőrző tevékenységében, építő munkájában aktívan részt venni, és jó kommunikációs készséggel, kapcsolatépítő szervező képességekkel bír.

Közművelődési munkatárs

Megnevezés

XXXIX. Közművelődés ágazat- **Közművelődési munkatárs**, érettségi utáni 2 éves képzés vagy 9-13. osztály a szakgimnáziumokban.

Leírás

A közművelődési munkatárs döntően közművelődési intézményben, (pl. művelődési házban, kulturális központban, szabadidőközpontban) közművelődési szakmai szolgáltató szervezetnél, kulturális civil szervezetnél az adott intézmény/szakterület vezetője irányításával végzi feladatát. Kisebb településeken az önkormányzat által meghatározott közművelődési feladatokat lát el. Helyi szinten elsősorban a közművelődési alapszolgáltatásokat biztosító közösségi-művelődési folyamatokat, programokat, rendezvényeket szervezi a lakosság számára. Részt vesz az egyetemes, a nemzeti és a helyi kultúra értékeinek közismertté tételében. A helyi közösségek bevonásával generálja, tervezi és segíti a művelődési, tudás- és képességfejlesztő formákat, folyamatokat. Kulturális programokat, táborokat, hagyományörző rendezvényeket, felnőttképzési alkalmakat szervez.

Kompetenciaelvárás

A szakképesítéssel rendelkező:

- Az adott közművelődési intézmény kommunikációs-, marketing- és reklámtevékenységében részt venni
- A közösségi művelődési folyamatok koordinálása művelődési szolgáltatások, rendezvények, kiállítások, vásárok, táborok szervezésére
- Amatőr művészeti és szabadidős körök, klubok, valamint tanfolyamok működésének szakszerű segítésére
- A szervezet, intézmény szabályok szerinti működtetésére, a közművelődési tevékenység feltételeinek biztosítására
- A település vagy az adott társadalmi réteg művelődési és a közösségi élete fejlődésének elősegítésére
- Ismeri a helyi közösségeket, jó kapcsolatot ápol és végzi az önkormányzat/fenntartó által meghatározott közművelődési feladatokat
- Kapcsolatot épít és segíti a helyi köznevelési intézmények szabadidős gyermekprogramjainak közművelődési intézménnyel közös programjait
- A szakképesítéssel rendelkező jó szövegértéssel, kommunikációs készséggel tiszta magyar beszéddel képes adekvát kommunikációra, információk gyűjtésére, empátiára, toleranciára, a szabadidős tevékenységek, munkatevékenységek szervezésére, megvalósítására, kijelölt feladatok (munkaterv) végrehajtására
- művelődő közösségek létrejöttének működésének támogatására
- a hagyományos kulturális értékek átörökítésének feltételeinek biztosítására
- az amatőr alkotó- és előadóművészeti tevékenység végzéséhez szükséges feltételek biztosításának segítésére
- kulturális programok, fesztiválok, kiállítások, táborok szervezésére
- a hozzá tartozó területekről elemzések, beszámolók, statisztikák készítésére
- forrásteremtő tevékenységet végzésére

Ajánlott minden fiatal számára, aki szereti a mozgalmas, változatos feladatokat, szeret szervezni, tud csapatban dolgozni és nem riasztja el a hétfégi munkavégzés. Képes művelődő közösségek, művészeti csoportok szakmai munkáját segíteni, érdeklődik a nemzeti kultúra értékei iránt.